

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem
omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S.
Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum
triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. Hoc omnia tibi dabo. Tentatio prægnans, at mentitur; promittit enim
multa, nec habet, nec dat aliquid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

Sic expendit hoc in historia Job, insuper & luce clarius in presenti perspicimus. *Obferuant D. August. a D. Chrystost. b D. Ambros. c D. Thom. d D. Anselm. e Quod Aquila illa regalis D. Ioannes perspicax oculo suo, quo sidera penetrauit, nobis expoluerit omnes sagittas, quas Satan pharctris suis secum deportauit, illas ad res reducens, dum ait s. Omne, quod est in mundo, aut concupiscentia carnis est, aut concupiscentia oculorum, aut superbia uitae, q. d. Omnia Satanæ iacula sunt: vel appetitus carnis, vel uana gloria, & mundi honoris ambitio, vel honorum temporalium cupiditas. Cuncta hæc Christo intorsit, & hoc Apostolus insinuat; athen. praef. i Doctores his uerbis. Tentatum per omnia. Et praesertim D. Chryl & D. Amb. opinantur, hoc uoluisse significare Euangelistam his uerbis; *Consummata omnis tentatione.* Primam sagittam extorsit appetitus carnis, dum eum in gulam prouocat. Hæc eius non fuisse uoluntati, manu arripit alteram fortiozem, honoris, ambitionis, & uanae gloriae; & hæc pariter inauspicato successu. Tandem tertiam pharetra educit omnium acutissimam, bonorum temporalium cupiditatem. Sultulit igitur Christum in montem altum & excelsum, ostendit quatuor mundi partes, omnia regna, prouincias, ciuitates, & eorum diuitias, pulchritudinem, gloriam, excellentiam: hoc enim significat. *Ostendit ei omnia regna mundi, & gloriam eorum.* Arbitrantur aliqui, quibus consentio, quod arte necromantica diabolus Christo ibidem in momento temporis ostendit quadam secundum externam apparentiam gloriosissima, ciuitates illusterrimas, tylias cum millenis uisionibus pulcherrimarum puellarum, castella, milites, exercitus, saccos auro, argenteoque turgidos, montes gemmis, lapidibus unionibus, margaritis fertilissimos. ut alibi diximus. *Eccce hic omnia mea sunt; & tradita manibus meis, ut cui uolueris, liceat elargiri; Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraueris me.**

In 3. p. q. 4. a. 4. c. ient. vli. q. vltim.

I.
Quid hæc tentatione diaboli sit, conabatur succellum, pro animi sui sententia educere; uicium,

certo cognoscere, utrum Christus erat uerus Deus: sui minus, cum in peccatum pellicere; unde sic secum argumentatur: Nouerat, nihil adeo Deum, quam superbiam, abominari, nec unquam passurum aliquem eius se lateri aequalem uelle coniungere, & quod quia ipse Satan in mundi principio hoc uoluerit prætere, dixeritque *Simila ero altissimo.* Eum precipitante, & e caelo ad inferni abyssos deiecerit, hinc inferebat, si hic Deus uerus est, ut ei propium est, comparem non sustinere, si ego non tantum me illi uolero æqui parare sed insuper, ab eo requisituro; ut ipse tanto me sit inferior, ut me tantquam Deum adoret, nulli dubium est, quin me non perferret indignandus, sed potius totam suam explicans potentiam; & eam contra me ostentans, ad malas destitabat a uis male dictum; dicitque; ego sum, cui prona debetur adoratio. Proinde, adoratio illa, quam diabolus à Christo exigebat, adoratio erat à Theologis dicta *Latria*, quæ soli Deo debetur. Ita ut, si Deus sit, nemo ambigit, quin suam contra me hac occasione perhibebit auctoritatem, seque ipsum, qualis sit, prodelet manifeste. Si uero uerus homo sit & quidem sanctitate præclarus, nihil minus egero, quam illi hac petitione magnam parere impatientiam: nihil enim manus sustinere potest, qui talis est quam talia audire uerba, & se ad tam enormem Dei offensam, ut idolatriam, prouocari. Si homo sit de uulgari sanctorum numero, indubie eum totius mundi, omnium regnorum, & gloriae & honoris oblatione prosternam pauidissimum. *Hæc omnia tibi dabo.*

Omnium, quæ diabolus intorquet, iaculum fortissimum, illud est; *Tibi dabo*, quibus te in in pudicitia propellit barathrum, nisi illo; *Tibi dabo*, delicias, voluptates; Quibus aurum euerit, nisi illo; *Tibi dabo*; diuitias; Quibus stringit ambitiosum, nisi illo; *Tibi dabo*, honores; Quibus te ad centum mille pericula dedit, nisi illo; *Tibi dabo*, quatuor regales; Quibus te ad tot fraudes, & machinationes & lubricationes permouet; nisi illo; *Tibi dabo* lucrum; Si subiciat aliquos eis offerendo bona temporalia, alios, eis honores offerendo, aliis delicias, quid non efficiet, omnia iunctim, nullo excepto promittendo; *Hæc omnia.* Fuit autem hæc tentatio instar catapultæ (a) cui cuiuslibet generis res iniiciunt; Sapos plumbeis glandibus onerant; balistas ligneis saculis, ac tu sagittis præpilatis, catapultas uero omnis generis glandibus, & quis illi resistet? Vehemens fuit

fuit hic ictus. Quid in te non operabitur, si tibi aureorum offerat cumulos; si pro pretio animam illi configures. Quid non a te extorquebit, qui ob leuam voluptatem te illi tradis, si tibi omnia delictiarum genera sponderet: quid non illi concederes, qui ob fustem honorem ei te ipsum consignas, si tibi omnia regna mundi polliceretur possidenda? Considera, quælo te, Traditor est, deceptor, mendax, atque in eo verificatur illud ænigma, quod notat Diuus Augustinus propositum a Salomone, secundum Septuaginta; *Mulier inops panis, conuocat prestrentes, dicens: Accipite panes.* Ænigma est, Mulier, cui ne vnica quidem est panis mica & quoscumque viderit, ad eum conuocat: promittit, tibi dabo, non vinum panem, sed panes; ipsa vero, vix vllas panis habet reliquias; & multos & integros promittit panes. En demone; Mulier vocatur, eius enim agendi modus, est blandimentis allicere, vt solent mulieres. Tam omnium est indigus vt ne micam quidem mundi bonorum possideat, nec voluptates, nec gloriam nec requiem, nec delicias, quid ergo? ipse totus, tantus quantus, miseria est, poena est infernus est; proinde eum comparat Prophetia Oleas vineas vna uinum, post iam expressas uinas, quæ nullum in se succum habent: *Vinacia vana.* Nihilominus allud in ore nihil habet, quam homines, qui iure optimo dicuntur, *Prestrentes*, illo illicere; *Tibi dabo*, promittens sensual, delicias, ambitio honores, avaro diuitias &c. *O te male faultum*, ait D. Cyprian quis dare potest, quod non habet? Quid habes tu, infelix, nisi paupertatem, & quomodo diuitias largieris? quid habes, nisi dolores & quomodo ad gloriam sublimabis? quid habes, nisi æterna tormenta? & quomodo promittis, requiem? Optime noui, id quod retribuēs, o proditor; putredinem, vermes, vulnera, dolores, afflictiones, paupertatem, filiorum necem, hoc enim est, quod Iob tribuisti, quando tuus manibus commitebaris; Aristote mendax: quid dicit: *Mea sunt hæc omnia, & cui voluero, do illa.* Vbi ergo illa Psalmistæ vox; *Domus est terra & plenitudo eius, orbis terrarum, & vniuersi, qui habitant in eo?* Vbi & illud quod dixit is a quo longe est omne mendacium. *Meum est argentum, & meum est aurum, dicit Dominus.* Porro, quid plura, loqueris, vt soles, & quasi qui nostram nocetis infirmitatem, cui proprium est, vana spe allicet, & promissis fallacibus decipi. Optime Spiritus sanctus: stulto proprium est, et illis eo deducit, quo tibi placuerit. *Vana spes, &*

mendacium, vno insensato. Stulto inaniter multa promittas, & cum eo quolibet exequeris. Sponde illi, licet adimplendi non habeas voluntatem, habebis eum tibi in omnibus subiectum, *Vana spes*: Instat nucis auellana, quæ præter externam apparentiam habet nihil, & dum eam diffregis, dentes tuos defatigans, nisi inanem ventrem quid aliud reperis? Tales sunt expectationes stultorum, his fidunt insensati, talibus illos demon illaqueat, de his dolosa fingit iuramenta: *Hæc tibi dabo.* His in profundum miseriarum, omnium culparum & dolorum demersit primæ uos parentes nostros, quos Dauid stultitiæ accusat. *Ho mo, cum in honore esset non intellexit.* Irretiuit eos vana spe diuinitatis & immortalitatis, & fallaces confingens promissiones, ilico eos adortus, est illo: *Tibi dabo:* hoc enim fuit illud; *Eritis sicut dei.* His quoque te aggreditur, qui stultus & inspiens id enim omne quod tibi pollicetur; spes est inanis; nux vacua, mendacium. *Tibi dabo:* Spes est inanis, pollicitatio mendax; non enim habet nisi meram apparentem speciem, & sub illa quid latet aliud, nisi tantum malumque tuum persequum? Satis aperte hoc proditor prodidisti in insensato illo prodigo, cui licet tot tantaque te iurasses largitorum, tandem tamen eo deuenit vt tubulcum agens, nec siliquis se passeret ad salutarem, cui nec querecum glandes disculisti, sed fame enectum perfidus deruisti, & eodem se modo deceptos lamentantur, qui promissis tuis credunt insipientes. Talem te conquereris, post multos concubitus annos, quibus tibi mille mendax spondebat voluptates, & modo quæ sunt (amabo) hæc voluptates nisi infirmitates graues, paupertas infamis, dolores intolerabiles? Talem te deploras factionibus irretitum, quibus tibi honores iurabar amplissimos. Aduerte, quando ad peccatorum accedis confessionem, quid inuenias, quid sentias, quid tibi de te effulsit. Superfit pollicitationibus, quibus te ad peccatum induxit diabolus, dicendo: *Hæc omnia tibi dabo.*

Ps. 48. 20.

Gen. 3. 5.

Tra. 97. in Iano. Pro. 14.

Off. 3. 1. rum.

Li. de te. mon. & ten. tate. Chri. st.

Ps. 23.

Act. 2. 9.

Eccl. 3. 7.

§. 14. Vada Satana. Molesta fuit hæc Christo tentatio: (talibus tu quoque responde. Vade Satana.) de qua Christus, ad magnam Martiris sua Virgini solamen triumphauit.

Aliquoties considerauit, quid hac occasione Christus sentierit, aut quæ cogitationes ascenderint in cor eius, cum aduerteret ho-

